

Confrontatie College de Veldacademie d.d. 4 september 2009

Auteur: Yara Crobach (student bouwkunde TU-Delft)

Irma Bijl, Gebiedsmanager Deelgemeente Charlois

- Oud Charlois is vooral bekend als probleemwijk.
- Het ligt ingesloten tussen twee grote wegen, mensen passeren de wijk alleen.
- Een gebiedsmanager werkt gebiedsgericht, uit de opgave van de wijk: maatwerk. Meer samenwerking tussen alle organisaties. Hoe pak je kansen en problemen integraal aan?
- Kunst in de wijk speelt vooral rond een klein gezelschap, hoe maak je daar iets van voor de hele wijk?
- De woningvoorraad is een opgave. Zeventig procent is van particulieren die het slecht onderhouden. Zou je niet iets kunnen stimuleren? Zou je mensen in de wijk kunnen opleiden en werk verschaffen? Wijk-vakschool?
- Veiligheid is ook een opgave. Mensen in de wijk worden tot beveiliging opgeleid (Watch Out Project).
- Oud Charlois is ontstaan rond de kerk en is pas gaan groeien begin 20ste eeuw door de havenarbeiders. Na de oorlog veel orthogonaal stratenpatroon.

Vraag Publiek:

“Hoe wordt omgegaan met de Waalhaven?”

- Er is veel op- en overslag en dit neemt nog toe. Bedrijven verhuizen ernaar toe. Er kan geen woningbouw plaatsvinden in verband met geluidsoverlast. Wel kunnen kantoren zich er vestigen. Er loopt ook nog steeds een spoorlijn, deze wordt niet intensief gebruikt. Ook komt er een brug naar de haven voor wandelaars.

Vraag Publiek:

“Wat is er te merken van de status Vogelaarwijk?”

- Er komt extra geld binnen. Oud Charlois is 0.9 punt gedaald op de sociale index. Rotterdam meet alles met indexen. In Rotterdam moet je een startkwalificatie hebben (VMBO+).

Vraag Publiek:

“Zijn de bewoners zelf wel ontevreden?”

- Ja, er komen veel klachten binnen, maar die worden als het mogelijk is meteen aangepakt. Vooral op het gebied van veiligheid. Sociale problemen zijn veel lastiger aan te pakken.

Vraag Publiek:

“Waarop bent u trots in Oud Charlois?”

- Kunstenaars, veel activiteiten samen, de mensen houden zelf de omgeving schoon. Het is wel een probleem dat er veel verschillende kleine groepjes cultuur zijn, zonder overkoepelend orgaan.

Cees den Bakker, Teamleider Sociaal Pensioen

- www.cvd.nl hulp en zorg voor dak- en thuislozen.
- Iedere deelgemeente moet hier een plaats voor hebben.
- Er is veel last voor omwonenden, daarom wordt er samengewerkt met de buurt.
- Verslaafden mogen niet in de wijk kopen.

Vraag Publiek:

“Wat zijn de grootste klachten?”

- Ze kleden zich niet fatsoenlijk.

- Ze plassen op straat.
- Ze hangen rond, ook soms in het speeltuintje. Als ze daar drugs gebruiken, moeten ze meteen naar een andere deelgemeente.
- Er zijn meer verslaafden dan die dertig in het pension, maar die hebben eigen plekjes.

Vraag Publiek:

“Trekt Oud Charlois verslaafden aan?”

- Oud Charlois is een kansarme wijk, mensen ontsporen sneller.
- Cees is tevreden met het model en met zijn pand. De bewoners doen aangepast werk, er is een werkgelegenheidsvoorziening. Ook proberen ze familiecontacten te herstellen. Ze proberen de verslaafden niet van de drugs af te helpen, maar gedogen het.

Michiel van der Pols, Stadsmarinier

- De stadsmarinier is een ambtenaar direct onder de burgemeester. Hij krijgt geld en is onafhankelijk.
- Zijn taak is knooppunten in uitvoering op te lossen en is verantwoordelijk voor de veiligheid.
- Er is in Oud Charlois veel overlast van drugs en jongeren, vooral in de oude kern bij de kerk.
- De Hotspot-aanpak concentreert zich op het opknappen van woningen. De Hotspot-aanpak raakt niet de kern van het probleem.
- Er zijn veel begeleid wonen projecten in de oude kern. Ook zijn er veel drugspannen.
- De oude kern heeft een hele hoge concentratie zorginstellingen, het is te vol.
- Er zijn twee vormen van overlast: inpandig en op straat. Op straat is er last van de jeugd, van een grote groep Antillianen, burengerucht en een toename van midden- en oosteuropaanen.
- Er zijn twee locaties waar jeugd hangt: Wolphaertsbocht en het Slotboomplein.
- Overlast vanuit de zorginstellingen is moeilijk te beheersen.

Vraag Publiek:

“Hoe zit het met de problemen van particulier woningaanbod?”

- De meeste particuliere bezitters verhuren hun huis, en het komt vaak voor dat dit huisjesmelkers zijn.
- Er zijn in totaal zeven stadsmariniers. Dit zijn vijf gebiedsmariniers en twee themamariniers, voor de problemen jeugd en Antillianen.
- Bouwkundig gezien bestaat Oud Charlois uit nauwe straten, met veel gehorige woningen, veel kleine woningen, en een concentratie van sociaal lage bewoners.

Buurman Tom

- Tom woont hier al 17 jaar. Hij is bijna 80. Zijn vrouw is een aantal maanden geleden overleden en hij voelt zich erg eenzaam.
- Hij was koeltechnisch ingenieur en heeft gewerkt op de dijk.
- Hij vindt dat er in de wijk nog steeds mensen met een hart zijn, hoewel de ouderen de wijsheid hebben en de jongeren niet. Er is een hechte groep ouderen, maar Tom is wel veel op zijn eigen.
- Tom vindt dat ze niks voor de wijk doen.
- Tom noemt Miep, een vrouw uit de wijk die altijd al het nieuws weet.

Vraag Publiek:

“Hoe was de sfeer 17 jaar geleden?”

- Toen had je nog inbreng in de wijk.

“Kom je 's avonds nog op straat?”

- Ja, er zitten dan veel “landgenoten” op straat, er zijn ook veel kwajongens, maar hij heeft wel een veilig gevoel.
- Tom wil wel naar de ouderensoos, maar vindt de leiding daar slecht.
- Als je zou worden opgehaald voor de soos, zou hij er wel naar toe gaan.

Barend, Bureau Grondlijn

- Barend vat het eerste deel van de ochtend samen.
- Als Gebiedsmanager heb je te maken met een traag proces.
- Arme mensen zijn ook mensen, zorg dat die mensen kunnen groeien.
- We zitten in een vicieuze cirkel, er komen steeds meer arme mensen bij. Die moet je beheren en laten groeien.

Ed Goverde, Stadsdeelwethouder Oud Charlois

- Zijn ouders komen uit Oud Charlois, nu woont hij er zelf ook.
- Zijn rol als portefeuillehouder betreft welzijn, ruimtelijke ontwikkeling en buitenruimte.
- Vooral bezig met de dagelijkse problemen, maar kijkt ook verder de toekomst in.
- Hij is 24 uur per dag aanspreekbaar, en ervaart dit positief.
- Een keer per jaar is er Raad in de Wijk, een open inloop bespreking. Deze bijeenkomst wordt goed bezocht.

Vraag Publiek:

“Hoe ligt jouw verhouding met de stadsmarinier?”

- Was nodig, hij heeft er baat bij. De stadsmarinier gaat door de geijkte kaders heen. Hij kan in een keer tot de top komen, dit is handig want de ambtelijke structuur is traag.
- Samen kunnen ze problemen van twee kanten benadrukken.
- Er moet wel opgepast worden dat er niet twee eindverantwoordelijken zijn, dan verdwijnt de helderheid naar de bewoners.

“Hoe is de verhouding stad/deelgemeente?”

- Sommige portefeuilles zijn alleen stedelijk, bijvoorbeeld onderwijs. De samenwerking verloopt goed.

“Hoe zit het met de Waalhaven?”

- De laatste jaren is er minder activiteit. Met de veroudering van de bevolking er nog bij, is er steeds minder verbinding tussen haven en stad.

“Waar ben je trots op?”

- Ernstige veiligheidsaspecten zijn van straat gehaald.
- Overlastgevers van de straat en onder begeleiding.
- Extra werkgelegenheid gecreëerd.
- Ontwikkeling van de kunstenaars.
- In deze wijk is geen grote structurele verandering nodig.
- Er moet wel meer greep gekregen worden op verouderd vastgoed.
- De visie voor de komende tien jaar is om op een aantal plekken in te grijpen. Ook moet de verbinding tussen Oud Charlois en de haven hersteld worden. Oud Charlois blijft een woonwijk.

Bewoner 2, Steef

- Steef woont in “het Blauwe Huisje”.

- Zijn dochter speelt vaak buiten. Ze gaat naar Joepie kinderdagverblijf, wat een gemengd publiek trekt. Ook gaat ze vaak naar een bewaakte speeltuin, waar je op geabonneerd moet zijn.
- Andere ouders verhuizen omdat ze Oud Charlois geen buurt vinden om je kinderen in op te voeden, Steef is het hier niet mee eens.
- Er zijn twee basisscholen, de Triangel en de Mare.
- Oud Charlois is onderverdeeld in verschillende culturele clusters. Aan de Bourgoenze Vliet bijvoorbeeld wonen de rijkere mensen. Het blok bij de speeltuin is verpauperd. Bij de Voornse Vliet heb je Nederlandse winkeltjes.
- Er is weinig blauw op straat. Er is wel regelmatig een fouilleeractie.

Jikke Vergragt, Woningcorporatie Woonstad Rotterdam

- Jikke komt oorspronkelijk uit Groningen.
- Mensen willen nog niet in Oud Charlois komen wonen, dit is een gemiste kans.
- Ze is op zoek naar kansen voor bewonersparticipatie.
- Ze heeft bij veel mensen aangebeld voor interviews. Mensen lieten blijken wel actief te willen worden. Er zijn heel veel verborgen talenten.
- Haar taken zijn: beheer van huurwoningen, werken aan vitale, leefbare wijken, screenen van nieuwe bewoners op drugs, en de particuliere voorraad adopteren.
- Haar ingrepen zijn vooral “speldenprikken”.
- In de Gouden Driehoek wonen 200 kunstenaars.
- Geld wordt gebruikt om de creatieve gemeenschap te versterken.
- Aankoop bedrijfsruimte om te verhuren aan creatieven. Hiervoor wordt deels immateriële huur gevraagd, dat wil zeggen dat de huurders verplicht iets terug doen voor de wijk.
- Met kleine ingrepen de kunstenaarsscène op gang brengen.
- Kansen pakken is ook een kunst.
- Eigenlijk hebben de kunstenaars te hoge ambities voor de gemeente en de woningcorporatie om bij te kunnen benen.
- Je moet de sociale onderklasse omarmen. Kunstenaars helpen de wijk.